

Správa o výsledkoch a hospodárení obce Belá za volebné obdobie 2022-2026

Vážení spoluobčania,

transparentnosť a otvorená komunikácia sú základnými piliermi modernej samosprávy. Predkladáme vám oficiálny odpočet práce, aktivít a hospodárenia našej obce za končiace sa volebné obdobie 2022 – 2026. Táto správa slúži ako pripomenutie a prehľad toho, ako boli využité finančné prostriedky obce a aké strategické ciele sa nám za toto volebné obdobie spoločne podarilo naplniť.

1. Finančné hospodárenie a stabilita

Keď sme na jeseň roku 2022 spoločne preberali zodpovednosť za správu a rozvoj našej obce, stáli sme pred obdobím, ktorého náročnosť vtedy málokto z nás predpovedal. Uplynulé štyri roky sa niesli v znamení celoštátnych kríz – od skokového nárastu cien energií a stavebných materiálov až po výrazné výpadky v podielových daniach, ktoré zasiahli rozpočty všetkých miest a obcí na Slovensku.

Dnes, na konci volebného obdobia 2022 – 2026, vám s hrdosťou predkladáme odpočet našej spoločnej práce. Napriek všetkým vonkajším prekážkam sme nezostali stáť na mieste. Naša obec nielenže prežila ťažké časy, ale dokázala rásť a modernizovať sa.

Podľa nezávislého hodnotenia inštitútu INEKO patrí Belá s hodnotením **5,3 zo 6,0** medzi obce s **veľmi dobrým finančným zdravím**. V rámci tohto hodnotenia sa obec posunula na 50. miesto z približne 2998 hodnotených miest a obcí. Toto miesto si naša obec v hodnotení za rok 2026 výrazne polepší.

Čo to znamená v praxi? Všetky naše faktúry dodávateľom platíme načas, vykazujeme **0 % rizikových záväzkov po lehote splatnosti** a ročné hospodárenia sme vždy uzatvárali s čistým účtovným prebytkom. Tieto peniaze sme neprejedli na bežnú spotrebu. Obec Belá má za sebou mimoriadne úspešné obdobie. Vďaka efektívnemu a transparentnému nakladaniu s financiami sa nám podarilo vytvoriť historický prebytok. Presne **963 122, 00 €** sme presunuli do Rezervného fondu, z ktorého financujeme všetko to, čo popisujeme v tomto odpočte. Zároveň tým získavame dobré finančné zázemie, nezávislosť a možnosť uchádzať sa o ďalšie miliónové externé dotácie a eurofondy, ktoré si vyžadujú finančnú spoluúčasť obce.

Počas celého obdobia sme hospodárili zodpovedne, schvaľovali transparentné rozpočty obce Belá a udržali dobrú finančnú kondíciu obce bez ďalšieho zadlžovania.

Úverové zaťaženie obce v Slovenskej sporiteľni sme z pôvodných 349 060,00 € znížili na **116 308,00 €**, ktorého splatenie končí v roku 2028.

Splátky SSE za Obnovu sústavy Verejného osvetlenia v našej obci z 88 160,00 € sme znížili na 52 440,00 €.

Celkový majetok obce má v súčasnosti hodnotu **5 860 105,76 €**, ktorý sa bude ku konci roku 2026 navyšovať.

Z pohľadu obce bolo hlavným cieľom v oblasti financií zabezpečiť dlhodobu vyrovnanosť hospodárenia, zodpovedne nakladať s verejnými financiami a vytvárať podmienky pre udržateľný rozvoj územia. Dôležitou prioritou bolo postupné znižovanie investičného dlhu, modernizácia obecnej infraštruktúry a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb pre obyvateľov. Obec zároveň aktívne vyhľadávala a využívala externé zdroje financovania, najmä dotácie a grantové programy, aby mohla realizovať rozvojové projekty s čo najmenším zaťažením vlastného rozpočtu.

Získané dotácie a eurofondy

Vďaka úspešným projektom sme do rozpočtu obce priniesli externé finančné prostriedky, ktoré výrazne odľahčili bežný rozpočet obce.

Projekt / Aktivita	Finančná suma (€)	Poznámka / Status
Rozšírenie kapacity Materskej školy	<i>Neuvedená</i>	Prebratie rozbehnutého projektu, dofinancovanie a dokončenie
Zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ	<i>Neuvedená</i>	Prebratie rozbehnutého projektu, dofinancovanie a dokončenie
Wifi pre Teba	15 000,00 €	Schválená suma
Riešenie migračných výziev v obci Belá	57 200,00 €	Grant cez MIRRI SR
Grant na kompenzáciu výpadku príjmov	32 000,00 €	Kompenzácia dane z príjmov FO, MF SR
Rekonštrukcia domu smútku	33 227,68 €	Schválená suma MAS TD
Rekonštrukcia vykurovania kultúrneho domu	6 800,00 €	Dotácia cez MF SR
Dotácia rekonštrukcia obecnej knižnice	9 800,00 €	Schválená dotácia MF SR
Rozvoj udržateľnej mobility v Terchovskej doline	45 000,00 €	Grant MD SR
Kybernetická bezpečnosť	26 000,00 €	MIRRI SR
Podpora opatrovateľskej služby	79 791,46 €	ÚPSVaR Žilina
CELKOM (vyčíslené projekty)	304 819,14 €	<i>Nezahrňa 2 projekty materskej školy, ktoré zabezpečovalo predchádzajúce vedenie obce - dokončovalo a dofinancovalo súčasné vedenie</i>

2. Infraštruktúra, doprava a bezpečnosť

- **Rozšírenie Cintorínskej ulice:** Rozšírenie jazdných pruhov miestnej komunikácie a vybudovanie nových parkovacích miest. Projekt výrazne zlepšil plynulosť dopravy a bezpečnosť chodcov v okolí cintorína.

- **Parkovisko pred Kultúrnym domom:** Kompletná výstavba novej parkovacej plochy. Zabezpečuje dostatočnú kapacitu pre návštevníkov kultúrnych a spoločenských podujatí v obci a vytvára priestor pre udržateľnú mobilitu obce.
- **Vybudovanie parkoviska pri MŠ:** Hlavným cieľom projektu je zvýšenie bezpečnosti detí, zjednodušenie ranného odovzdávania detí rodičmi a zabezpečenie plynulosti cestnej premávky.
- **Nový most Nižné Ohrady :** Kompletná výstavba nového mostného objektu. Projekt sprístupni IBV a zaistí bezpečné prepojenie a bezproblémovú dostupnosť lokality pre osobnú aj nákladnú dopravu.
- **Rekonštrukcia mosta V. Kamence – Petrovia:** Pôvodný mostný objekt vykazoval známky poškodenia pre dlhodobé preťaženie dopravou. Cieľom je zaistiť stabilnú nosnosť pre autá, čím sa zníži riziko havarijných situácií v tesnej blízkosti okolitých rodinných domov.
- **Zvýšenie bezpečnosti chodcov:** Realizácia nových priechodov pre chodcov s moderným LED osvetlením a inštalácia spomaľovačov na rizikových úsekoch miestnych komunikácií.
- **Dopravné značenie a pasportizácia:** Osadenie chýbajúceho zvislého a vodorovného dopravného značenia v celej obci. Zároveň bol vypracovaný komplexný pasport miestnych komunikácií pre systematické plánovanie budúcich opráv.
- **Verejné osvetlenie a siete:** Výmena verejného osvetlenia v lokalite Jamy v počte 52 kusov, čo obci prinesie dlhodobú úsporu energií.
- **Opravy miestnych komunikácií:** Pravidelne sme investovali do opráv výtlkov, asfaltovania belských ulíc a údržby chodníkov s cieľom zvýšiť bezpečnosť chodcov i vodičov. **Do konca roka 2026 prebehne kompletná pokládka nového asfaltového koberca na minimálne troch vybraných belských uliciach.**

3. Občianska vybavenosť, úrady a digitalizácia

- **Modernizácia Obecného úradu:** Kompletná rekonštrukcia vnútorných priestorov, kancelárií a klientskeho centra. Cieľom bolo vytvoriť príjemnejšie prostredie pre občanov a zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov.
- **Rekonštrukcia kultúrneho domu:** Sľubovali sme modernú obec a funkčné priestory pre ľudí. Po mesiacoch intenzívnych príprav, projektovania a stavebných prác sme úspešne zrealizovali rekonštrukciu kultúrneho domu, ktorá **patrí medzi najväčšie investičné úspechy končiaceho sa volebného obdobia**. Projekt priniesol zásadnú modernizáciu priestorov, ktoré dlhé roky chátrali a nespĺňali energetické ani estetické štandardy.

- **Moderná Obecná knižnica:** Vybudovanie úplne nových priestorov knižnice. Moderné vybavenie, nové zariadenie a komunitná zóna slúžia na podporu kultúry, vzdelávania a stretávania sa generácií.
- **Zberný dvor a odpadové hospodárstvo:** Rekonštrukcia areálu zberného dvora vrátane oplotenia a spevnenia plôch. Zlepšili sa podmienky pre triedenie odpadu a ekologické nakladanie s ním.
- **Kamerový systém obce:** Inštalácia novej generácie kamerového systému s vysokým rozlíšením a nočným videním na kľúčových križovatkách a verejných priestranstvách. Výrazne sa tým znížila miera vandalizmu.
- **Obecný archív:** Stavebná rekonštrukcia archívnych priestorov, zavedenie nových regálových systémov a realizácia kompletnej digitálnej evidencie pre rýchlejšie vyhľadávanie dokumentov.
- **Digitalizácia:** Zavedenie nových služieb pre občanov (obecná mobilná aplikácia, elektronické formuláre).

4. Školstvo, šport, voľný čas a mládež

- **Rozšírenie kapacity Materskej školy:** Úspešne sme reagovali na demografický rast obce a v rámci strategických projektov sme rozšírili kapacitu materskej škôlky, aby sme zabezpečili miesto pre každé dieťa.
- **Zníženie energetickej náročnosti MŠ:** Na budove materskej školy sme zrealizovali komplexné zateplenie a energetické opatrenia s cieľom dlhodobu šetriť prevádzkové náklady na energiu.
- **Kompletná rekonštrukcia exteriéru MŠ Belá:** Kompletná revitalizácia celého areálu materskej školy vrátane modernizácie a výstavby hracích prvkov. Projekt priniesol vyšší komfort a estetickú úroveň celého areálu.

- **Športový areál a nová posilňovňa:** Vybudovanie moderných predajných stánkov pre občerstvenie počas podujatí a nových sociálnych zariadení a šatní v športovom areáli. Zároveň bola zriadená nová, plne vybavená obecná posilňovňa pre verejnosť.
- **Revitalizácia detských a športových ihrísk:** Oprava existujúcich herných prvkov, certifikácia bezpečnosti a výstavba a oprava detských plôch v jednotlivých častiach obce pre aktívny oddych rodín.

- **Obnova chaty Krkavec:** Kompletná rekonštrukcia obľúbenej horskej chaty od základov až po strechu. Chata opäť slúži na organizáciu komunitných podujatí, turistiku a rekreáciu obyvateľov.

5. Cestovný ruch a rozvoj kempingu Campingu N. Kamence

- **Revitalizácia ubytovacích chát :** Komplexná stavebná obnova interiérov a exteriérov turistických chát v areáli kempingu s cieľom zvýšiť štandard ubytovania.
- **Modernizácia sociálnych zariadení:** Kompletná výmena rozvodov, obkladov, sanity a technológie ohrevu vody. Zázemie kempu teraz spĺňa moderné hygienické štandardy pre domáci a zahraničný cestovný ruch.

6. Vodné hospodárstvo a verejný priestor

- **Rekonštrukcia vodovodov Kubíková a N. Kamence:** Výmena starého a poruchového potrubia za nové, oplatenie vodných zdrojov. Týmto krokom sa minimalizovali úniky pitnej vody a zabezpečili stabilné dodávky pre obyvateľov.

- **Vyrovňavacia tlaková šachta (Kubíková):** Vybudovanie novej technologickej šachty na vodovodnom potrubí. Investícia definitívne vyriešila dlhodobé problémy s kolísaním tlaku vody v tejto lokalite.
- **Estetizácia obce a zastávky:** Opravy a výmeny autobusových zastávok, ktoré dostali nový vzhľad. Súčasťou prác bola aj pravidelná údržba, opravy a nátery bezpečnostných zábradlí pozdĺž ciest a potokov.

7. Pietne miesta, tradície a identita obce

- **Komplexná obnova Domu smútku:** Rozsiahla rekonštrukcia vonkajšej fasády a kompletná obnova interiéru vrátane obradnej siene, ozvučenia a osvetlenia pre dôstojnú rozlúčku.
- **Miestny cintorín a márnica:** Revitalizácia zelene, rekonštrukcie vstupov do areálu cintorína a komplexná oprava budovy miestnej márnice.

- **Elektronická evidencia (Virtuálny cintorín):** Spustenie moderného online systému pre občanov. Umožňuje jednoduché vyhľadávanie hrobových miest na internete, kontrolu platieb a digitálne zapálenie sviečky.
- **Patrónka obce Mária Magdaléna:** Výmena pôvodnej opotrebovanej drevenej sochy patrónky obce za novú. Okolo sochy bol vybudovaný reprezentatívny drevený altánok, ktorý ju chráni pred poveternostnými vplyvmi.

8. Modernizácia technického parku obce

- **Hasičské vozidlo Mercedes:** Nákup plne vybaveného zásahového vozidla pre Dobrovoľný hasičský zbor. Zvýšila sa pripravenosť na mimoriadne situácie, požiare a povodne.

- **Zdvíhacia plošina Mercedes:** Obstaranie výškovej techniky pre potreby obce. Využíva sa na údržbu verejného osvetlenia, orezávanie stromov a stavebné práce vo výškach bez nutnosti externého prenájmu.
- **Nosič kontajnerov MAN:** Nové nákladné vozidlo pre zefektívnenie zberu veľkoobjemového odpadu, prepravu materiálu a čistenie obce.
- **Traktor s nakladačom:** Nákup univerzálneho traktora s predným nakladačom a prídavnými zariadeniami. Služí na celoročnú údržbu ciest, zimné odhrňanie snehu a kosenie verejných priestranstiev.

9. Tradície, rozvoj a vzájomná pomoc

- **Starostlivosť a podpora pre seniorov:** Zabezpečovali sme kontinuálnu opatrovateľskú službu, zvýšili sme počet rozvozov obedov, organizovali tradičné spoločenské posedenia pri príležitosti Úcty k starším a pravidelne sme podporovali činnosť seniorov v Belej.

- **Zberný dvor a separácia:** Zlepšili sme systém separovaného zberu, čo viedlo k zvýšeniu miery vytriedenia odpadu z 19% na súčasných **39 %**.
- **Obnova zelene:** V katastri obce bolo vysadených viac ako 200 nových stromov a okrasných drevín. Zabezpečili sme pravidelnú a systematickú údržbu verejných priestorov a cintorína.
- **Obnova komunitného života:** Po utlmení pandemických opatrení na začiatku obdobia sme naplno obnovili tradície ako Vianočné trhy, Fašiangy, Deň matiek Stavanie mája, Hodové slávnosti, Kultúrne leto, Deň poľovníctva, Úcta k starším, Silvestrovská vatra.
- **Kultúrny život v našej obci pulzuje po celý rok**, no tie najkrajšie momenty vznikajú vtedy, keď spoja svoje sily naši najmladší. Spolupráca medzi materskou školou, základnou školou a základnou umeleckou školou ukazuje, ako sa dá prepojiť detská spontánnosť s remeselnou zručnosťou školákov a umeleckým talentom mladých hudobníkov či tanečníkov. Výsledkom sú podujatia, ktoré obohacujú celú našu komunitu a prinášajú radosť do rodín.
- **Podpora športu a združení:** Finančne a materiálne sme podporovali miestne organizácie, ktoré úspešne reprezentujú a pomáhajú našej obci.

Podporená organizácia	Pridelená suma (€)	Na čo konkrétne poslúžia Vaše dane?	Hlavný prínos pre našu obec
ŠK Belá	138 420,00 (118 420 + 20 000)	Podpora mládežníckeho a seniorského futbalu, nákup výstroja, údržba ihriska, zápasy, energie, kosenie, čistenie a opravy.	Reprezentácia obce a zdravý pohyb pre desiatky našich detí.
Seniori Belá Strieborní Belania	7 000,00	Organizovanie kultúrnych zájazdov, spoločenských posedení, tvorivých dielní a klubovej činnosti.	Spájanie staršej generácie a udržiavanie bohatej aktivity.
Cirkevná obec Belá	4 000,00	Údržba a obnova sakrálneho dedičstva v obci, organizácia komunitných podujatí pre rodiny.	Zachovanie kultúrnych tradícií a starostlivosť o historické objekty.
DHZ Belá	1 200,00	Servis a obnova zásahovej techniky, nákup ochranných pomôcok a príprava na súťaže.	Zvýšenie bezpečnosti v obci a okamžitá pomoc pri požiaroch.
DSS Predmier	1 200,00	Skvalitnenie starostlivosti o klientov našej obce odkázaných na sociálnu pomoc a nákup pomôcok.	Solidarita a konkrétna podpora pre našich najzraniteľnejších občanov.
Posilňovňa	1 500,00	Prevádzka priestorov, obnova a údržba posilňovacích strojov, nákup nového náradia.	Podpora fitness, zdravého životného štýlu a silového tréningu pre verejnosť.
Holubiari Belá	600,00	Zabezpečenie chovateľských výstav, účasť na súťažiach a osvetová činnosť pre školy.	Udržanie tradičného chovateľského remesla a spestrenie života v obci.
SPOLU	153 920,00	Financované z rozpočtu obce Belá pre rozvoj aktívneho života občanov.	

10. Výhľad a priority pre nasledujúce obdobie

Rozvoj našej obce sa nekončí. Na nové programové obdobie sú rozpracované zámery a pripravené podklady pre strategické ciele zapracované v rozvojových dokumentoch. Práca pre obec sa nikdy nekončí. Pre plynulý rozvoj sme pripravili projektovú dokumentáciu pre strategické zámery, ktoré sú zapracované v PHSR a v iných strategických plánoch, na ktoré sa môže okamžite nadviazať:

Prehľad rozvojových projektov obce Belá

P. č.	Názov projektu / Aktivita	Lokalita	Aktuálny stav
1.	Výstavba domu sociálnych služieb Kubíková	Kubíková	Pripravený projekt
2.	Rekonštrukcia spoločenského domu Kubíková	Kubíková	Pripravený projekt
3.	Rekonštrukcia zberného dvora Belá	Belá	V odbornom hodnotení
4.	Zlaté ruky pohraničia — tradícia a technológia seniorov Belej a Jaworze	Belá / Jaworze	V odbornom hodnotení
5.	Výstavba pumptrackovej dráhy v Campingu Belá	Camping Belá	V odbornom hodnotení
6.	Nákup traktora	Obec Belá	V odbornom hodnotení
7.	Príprava projektu umelá tráva- športový areál	Obec Belá	V štádiu prípravy
8.	Príprava 3. doplnku územného plánu pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV)	Obec Belá	V štádiu prípravy
9.	Rozšírenie vodovodu a kanalizácie (inžinierske siete pre IBV a existujúce siete)	Obec Belá	V projektovej fáze

Podakovanie na záver

Uplynulé štyri roky vyžadovali od každého z nás množstvo času, energie a často aj náročných kompromisov. Oceňujem, že sme dokázali odložiť osobné či politické rozdiely a v drvivej väčšine prípadov sme hľadali riešenia, ktoré boli v najlepšom záujme našich obyvateľov. Ďakujem poslancom OZ za poslaneckú aktivitu, účasť na zasadnutiach a konštruktívny dialóg. Zákonná povinnosť ukladá obecnému zastupiteľstvu zasadnúť minimálne 16-krát za volebné obdobie. Skutočnosť, že v našej obci sa uskutočnilo až 36 zasadnutí a pracovných porád, jasne deklaruje vysokú angažovanosť, zodpovednosť a dynamiku vedenia obce. Tento nadštandardný počet stretnutí nám umožnil promptne reagovať na aktuálne potreby obyvateľov, efektívne riadiť investičné projekty a udržiavať otvorenú, transparentnú komunikáciu pri správe našej obce. Viest' našu obec bolo pre mňa veľkou čťou, ale zároveň obrovskou zodpovednosťou. Počas tohto volebného obdobia sme spoločne čelili mnohým výzvam. Vďaka zodpovednému prístupu sa nám podarilo zrealizovať a pripraviť množstvo projektov, ktoré posunuli Belú vpred, skvalitnili život v našej komunite a zhodnotili spoločný majetok. Nič z toho by nebolo možné bez vašej podpory, podnetov a trpezlivosti.

Všetky tieto úspechy nie sú zásluhou jednotlivca. Sú výsledkom tímovej práce poslancov obecného zastupiteľstva, zamestnancov obecného úradu, Obecného podniku – Campingu Belá s.r.o., Spojenej školy Belá, Farského úradu Belá, Urbáru Belá, sponzorov, miestnych organizácií, podnikateľského sektora a v neposlednom rade vás – aktívnych občanov, ktorí nám posielali podnety a kritiku, ktorá mala svoje opodstatnenie. Každý úspešný projekt v obci sa začína rovnako – odvahou urobiť prvé rozhodnutie a trpezlivosťou prekonávať obmedzenia. Keď sa dnes pozrieme na odpočet práce za uplynulé štyri roky, nepozeralíme sa na úspech úradu, ale na silu nášho spoločného presvedčenia. Presvedčenia, že Belá má na viac. Dnes stojíme na pevných základoch, na ktorých môžeme bezpečne stavať.